

б) ментальний, який відображає традиції українського народу та самотність України як держави. Риси, історично притаманні українцям, сповна проявляються і у незалежній Україні [2].

Нажаль, правляча еліта в Україні на початковому етапі державотворення виявилася неспроможною до швидких комплексних реформ, що стало критичним на подальших етапах.

Розвиток олігархічних структур привів до різкого майнового розшарування суспільства. В таких умовах не може зародитися повноцінна національна політична еліта, злиття політичної та економічної влади ще в середньовічній Європі вважалося небезпечним для формування та розвитку сильних центральних органів влади та заважає утворенню сильної держави.

В Україні Президент вважається найвищою посадовою особою, але на сучасному історичному етапі на лідерські позиції виходять Прем'єр-міністр, лідери впливових політичних партій, лідер парламентської опозиції. Але для повноцінного формування політичної еліти необхідні певні правові умови, серед яких правові умови для політичної конкуренції, вияву різних групових інтересів на державному рівні. Для вирішення проблеми політичної еліти необхідно створити збалансовану систему державної влади з повноцінною взаємодією всіх гілок державної влади; дієвим механізмом стримувань і противаг; скасування широких привілеїв для політиків та чиновників; включення до виборчої системи регіональних політиків і фахівців, знайомих з проблемами регіонів.

Процес формування національної політичної еліти може тривати багато років. Як вважає Л. Кочубей, еліту можна визначити за двома критеріями: формальними – офіційним становищем, що його посідають певні особи, та ціннісним – суспільним авторитетом, що його здобули особи незалежно від офіційного статусу. Щодо політичної еліти за формальною ознакою – це ті хто править; ціннісною – ті, хто гідний править. [1,с.26] Також під політичною елітою розуміють меншість суспільства, що становить собою самостійну, вищу, відносно привілейовану групу, наділену особливими психологічними, соціальними і політичними якостями, яка бере безпосередню участь у прийнятті і здійсненні рішень, пов'язаних з використанням державної влади або впливом на неї. Дослідники поділяють правлячу еліту пострадянського періоду на відкриту і тіншову. Відкрита еліта в Україні це публічні політики, які займають важливі позиції у державі: народні депутати, члени уряду, державні службовці високого рангу. Під тіншовою елітою розуміють людей, які мають сильний вплив на прийняття важливих рішень в державі завдяки своєму матеріальному становищу або неординарним особистим якостям [3,с. 222].

Таким чином, вважається що, національна еліта – це керівна верства народу, що дбає про його інтереси, а державна еліта – це керівна верства населення. В країнах пострадянського простору, особливо в Україні не вдалося сформувати на початковому етапі державну еліту з патріотів корінної нації. До влади прийшли представники радянського партійного апарату. Маємо надію, на формування в Україні дієвої політичної владної еліти, здатної вирішувати соціально-економічні проблеми в інтересах власного народу.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Кочубей Л. Чому еліта безвідповідальна? // Віче. 2007. № 17. С. 26-28.
2. Попович М. В. Еліта як соціальний феномен // Еліти і цивілізаційні процеси формування націй. К. : ТОВ УВПК «Екс об», 2006. Т. 1. С. 9–13.
3. Україна на зламі історичних епох (Державотворчий процес 1985 – 1999 рр.). Під. ред. Алексєєва Ю. М., Кульчицького С. В., Слюсаренко А. Г. К.: «ЕксОб», 2000. 283 с.
4. Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки): навч. посібник. К.: Либідь, 2005. 576 с.

«САЛІЧНА ПРАВДА» ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ФРАНКСЬКОГО КОРОЛІВСТВА

У статті дається характеристика «Салічній правді» як джерела з вивчення історії ранньофранкської держави. «Салічна правда» аналізується як документ для вивчення майнових відносин ранньофеодального періоду, землеробської общини, прав і обов'язків франків-общинників і членів родової спілки, стародавнього і вкрай примітивного судоустрою і судової процедури.

Ключові слова: «Салічна правда», документ, історичне джерело, община, ранньофеодальна держава.

The characteristic of "Salic truth" as the source of the study of the history of Early-Frankish state is given in the article. "Salic truth" is analyzed as the document for the study of the property relations of the early feudal period, the agricultural community, the rights and the responsibilities of the frankish-communicator and the members of the family union, the ancient and the extremely primitive judicial system and the judicial procedure.

Key words: "Salic truth", document, historical source, community, early feudal state.

З історії середньовіччя збереглося більше історичних джерел ніж з історії стародавніх часів. Від середніх віків дійшло до нас чимало речових пам'яток: будівель, знарядь праці, зброї, творів мистецтва.

Важливим джерелом вивчення господарського і суспільного життя франків доби Меровінгів і частково Каролінгів є «Салічна правда». «Салічна правда», або Салічний закон найбільш типовий пам'ятник давньогерманського законодавства. Документ цікавий не тільки як пам'ятник юридичний. Це перш за все історичне джерело.

У жодній з «варварських правд» не відбилося так повно давньогерманське право, як у «Салічній правді». Римський вплив відчувається тут мінімально – у мові джерела, складеного зіпсованою (так званою варварською) латиною, та у використанні римських грошових одиниць (солід, денарій). Що ж до самих принципів законодавства, то в «Салічній правді» вони є суто германськими.

У Правді постає давнє германське право, яке окремими своїми деталями нагадує риси побуту і звичаїв, що існували у германців в епоху, описану Тацитом у «Германії» [3]. Наприклад, багато судово-правових процедур були нерозривні із символічними діями, позбавленими реального змісту, але важливими для суспільного визнання тих або інших фактів. Так, заява про бажання укласти повторний шлюб супроводжувалася зважуванням монет, передача майна – особливим розкиданням гілок рослини, звернення до родичів за допомогою в зобов'язаннях – киданням «жмені землі» й перестрибуванням через тин [2, с.66].

Крім того, «Салічна правда» є найважливішим документом для вивчення майнових відносин ранньофеодального періоду, землеробської общини, прав і обов'язків франків-общинників і членів родової спілки, стародавнього і вкрай примітивного судоустрою і судової процедури. Документ був складений за часів Хлодвіга у VI ст. Назва походить від того, що до збірника ввійшли закони Салічних франків.

Якщо точніше, то «салічний закон» не є законом у сучасному розумінні цього слова. Бо закони «придумують» фахівці-правознавці на замовлення короля чи парламенту, які потім проголошують їх від свого імені. А в «Салічній правді» були записані звичаї франків. У ранньому середньовіччі взаємини між людьми регулювались тільки звичаями. Тоді королю ще не дозволялося проголошувати свої закони. Вважалося, що тільки старі звичаї є добрими,